

المجامع الفوزية

التي جمعها بتوفيق الله تعالى محمد فوزي الباطومي مولدًا والازميدي
مهاجرًا واستانبولي منشئًا والمدني مجاورًا والحنفي مذهبًا والسني
عقيدةً غفر الله له ولوالديه واساتيده واخوانه اجمعين آمين

(حقوق الطبع محفوظة للمؤلف)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله
وصحبه اجمعين . معلوم اوله كه شو رساله تور كجه اوله رق
بر مقدمه ايكي باب وبر خاتمه
اوزره مرتيدر

المجامع الفوزية

أعوذ بالله على الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين
سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم . والصلاة
والسلام على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين وعلى التابعين الذين نقلوا
آثارهم الى عباد الله المؤمنين. :: وبعد ، شوافق العباد محمد فوزي ابن محمد
شريف الباطومي غفر الله له ولوالديه ولاساتيده آمين. خيلي زماند نبرو
كتب دينيه متعدد دن يازمش اولديني آثار نادره ومسائل دينيه
مهمه فاخره اوراق پريشان حالنده نالمش اولمغله بعناية الله تعالى
آنلري تأليف ولغت عربيه اوزرد فير ايلمسكده بولند يغم
أثر لرمي كورمش اولان بمض اخوان دين طرفندن تور كجه
بر أترك تأليف ونشري رجا اولنمغله ، لغت عربيه دن حصه
دار اولميان اخوان دين استفاده ايلمك أمليله تور كجه اوله رق
تأليف ايلديكم اشبو اثر مده حسب البشريه واقع اولان سهو
وخطابي ، مطالعه بيوران اخوان كرامدن تصحيح بيور ملريني
وشو فقير مذهبي ادعيه خيريه ايله ياد ايله لريني رجا ايلرم .
ومن الله التوفيق ::

﴿ مقدمة آفات لسانيه ونصايح مهمه بياننده در ﴾

قال الله تعالى استعين بالله « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وقولوا قولا سديداً يصلح لكم أعمالكم و يغفر لكم

ذُنُوبِكُمْ وَمَنْ يُطْعِمِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا »
وعن النبي صلى الله عليه وآله وسلم أنه قال (أكثر ما يدخلُ
الناسَ الجنةَ التَّقوى وَحَسَنُ الخلقِ ، وَأَكثَرُ ما يَدْخُلُ
الناسَ النارَ الأُجوفانُ ، أَلْفَمُ وَالْفَرَجُ) رواه الحاكم في
المستدرک وابن حبان والبيهقي في شعب الإيمان عن أبي هريرة
رضي الله عنه ، جناب حق بوآيه مذکورہ جلیلہ ده ائی مؤمن
قوللرم سنزي ياراتمش اولان بن عظيم الشاندين قور قوب
اعضا كزي رضاء الهيه مك غير يسنده قوللانمقدن صافينكنز
وبرسوز سويلد يككنز وقت طوغرى وشرعه مطابق سويليكنز
نفسكنزه اويوب خلاف واقع يالان وغير مشروع سوز
سويليكنز ، اكر بويله يپار سكنز بن عظيم الشان هر عملكزي
اصلاح وحسب البشريه واقع اولان كناهلر يكزي مغفرت
قيلرم بيور بيور . وابو هريره رضي الله عنه رسول اكرم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن روايت ايلد يكي حديث
شريفده انسانلرك اكثر يسنك جنته قيولملي تقوى وكوزل
خوي سبيله اولوب ، وانسانلرك اكثر يسنك جهنمه

قيولملي آغز وفرج سبيله اولد يغنى بيان بيور بيور . جناب
خالق كائنات عز وجل حضرتلرى سوره بقره نك ابتداسنده

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت لرینه خطاباً « آرم
ذک الکتاب لاریب فیہ هدی للمتقین الذین
یؤمنون بالغیب و یقیمون الصلوة و مما رزقناهم
ینفقون » صدق الله العظیم والله اعلم بمراده :: ای حبیب عالم
ازده سکا وعد ایلدیکم کتاب شو قرآن عظیم الشاندر بونده
شبهه یوقدرکی شو قرآن کریم متقیمه عین هدایت وایکی
جهانده سلامت بولمنک رهبریدر . جناب حق منقین زمره سنک
اوج صفتی اولد یغنی بیان بیور بیور ، اولکیسی صفت
قلبییه درکه قرآنک خبر ویرمش اولد یغنی غیباری کورمش
کبی اینانوب شبهه ایتمیه رک قلبار یله تصدیق و دیلار یله
اقرار ایدرلر . ایکنجیسی صفت بدنیه درکه بش وقت نمازی
وقتنده شرائط وارکانیله ادا ایدرلر . اچنجیسی صفت مالیه درکه
جناب حقک ویرمش اولدیغی ماللرندن فقرایه تصدیق
وانفاق ایدرلر . بو اوج صفت متقیمک باشلوجه صفتلری اولوب
بوندن ماعدا ، سوزلرنده وایشلرنده و حاللرنده اعضالرینی
وماللرینی اللهمک رضا سنک غیر یسنده استعمال ایتمزلر جناب حق
هر خصوصده کند یلرینی کورد یکنی یکنی و قلبارینی بیلدیکنی
دوشونوب اوتانمک وقور قمک دخی مؤمن متقیمک شانیدر .

تقوانك فضیلتی حقننده نازل اولان آیتلر بوز اللیدن فضله و تقوی ایله امر ایلیان آیتلر قرقدن زیاده در . جمله دن بری « انْ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ » « وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ » آیه کریمه لرنده جناب حقه عندنده زیاده مگرّم اولان کیمسه اک زیاده تقوی صفتنه رعایت ایدن ، و عاقبتی خیر اولان و ایکی جهاننده سلامت بولانلر متقیلر اولد یغو بیان بیور یلیور . عن ابی سعید الخدری رضی الله عنه انه قال جاء رجل الى النبي عليه السلام فقال يا نبي الله او صني فقال النبي « عَايِكَ بِتَقْوَى اللَّهِ فَانَّهُ يُجَاعُ كُلَّ خَيْرٍ » رواه القشيري بسنده ، ابو سعید الخدری روایت اید بیورکی بر کشی رسول اکرمه کلوب بکا وصیت بیورد یدی ، جوابنده سنک اوزرینه و تقوی ایله وصیتم اولسون زیرا تقوی صفتی هر خیری جامعدر بیور دیلر ، جناب حق انسانی حیوانات ساره دن ایکی شیء ایله افضل قیلمشدر بری لسان و بریده عقلدر . رسول اکرم بر حدیث شریفده « هلْ يَكْبُ النَّاسُ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ اِلَّا حَصَائِدُ السِّنِيْتِهِمْ » یعنی انسانی یوزلری اوزرینه آتسه آتان ، دیلرینک محصولیدر بیور مغاه اولا آفات

لسانیه نك بیانی مناسب کور ولدی . یاأخی صاقین اولامیزان
شرعیله موازنه ایلمزدن برسوز سویلمیکز زیرا آیاغی قایان
دوشرسه یینه قالمار لکن دیلی قایان دوشرسه داها قالماز ،
بناءً علیه لاتفعل بغير تدبیر ولا تقل بغير تفکر بیور لمشدر .
والحاصل (سلامة الانسان في حفظ اللسان) کلام
حکمت انجایی اونوتمه ملی فی الحقیقه ایکی جهان سلامتی ،
انسان دیلنی حفظ ایلمکده در . نیتکم رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری « من صمتَ نجما » بیور مشدر .

اما دیلی غیر مشروع وفائده سز کلاملردن حفظ ایدوب
دائما دنیا و آخر تبه فائده لی وحقی سوزلردن حفظ ایلمک
لازم اولیوب « الساکتُ عن الحقِّ شیطانٌ آخرسُ » ،
حدیث شریفنی دخی دوشو نملیدر ، یعنی سکوت ایدن
سلامت ونجات بولور لکن دین ویادنیسا امور تده سکوتیله
بر حق ضایع اولورسه سکوت ایدن دیلسز شیطاندر دییه
حدیث پیغمبری بی خطر له ملیدر . جناب حق قرآن کریمنده
« وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا » الله أعلم بمراده ،
مآل شریفنی : سن بر ایشک حقیقتنی بیلمد ینک حبالده ظننه

تابع اولوب ایشیتتمد یکنی ایشیتتمد و کورمد یکنی کوردم
وبیلهد یکنی بیلیرم دیمه زیرا یوم محشر ده بو ناردن مسئول
اولورساک بیور یلیور . اما لسانک آفتلری پک چوق ایسه
ده اک باشلوجه لری کهر و شرکد نصکره یالان وغیبتدن
عبارتدر ، سوگمک وافترا ایلمک دخی مهملر ند ندر .

کهر و شرک نعوذ بالله تعالی بر مؤمنک عقلی باشنده ایکن
مجنون اولدیغی ، وقتل ایله قور قود یلمدیغی خالده طوعاً
صادر اولورسه آتشیك بر قفیلجمی بر شهری یاقدیغی کبی
سویلیان کیمسه نک ایمانی و عمللرینک تو ابنی و اولی ایسه
نکاحنی افساد و احسا ایدر لر « ان الله لا یغفر ان یشرک به
الآیة » آیه کریمه سیله مبین اولدیغی کبی تجدید ایمان
و نکاح لازم کلیر . وقال النبی صلی علیه وسلم « ایباکم
والکذب فان الکذب مجانب الایمان » رواه احمد
بن حنبل ، بو حدیث شریفده یالان ایله ایمان بر آره کله میه
جکی یالان بر طرفده ایمان اور طرفده قاله جکی بیان
اید یلمکله پک اهمیتلیدر . حی بر کو چون یالان - ویلمک صکره بیوک
یالان سو بله کبی و ایناندر مق ایچون یالان بر مبین ایلمک استلزام حالبو که یینه
یالان اولدیغی میدانه چیتقوب صاحبی حجیل اولدیغی کبی ناس بیننده اعتباری

قلمز ، وکارو کسبندہ برکت بولماز اولور . یا آخی اوج
پردہ بالضروره یالان جائز اولدیغی فقہا بیان ایلمش
ایسده بر دین قردا شی متضرر قیلماسق ویمین ایتمک
شرطدر . برنجیسی قاری ایله قوجه سی آره سنده کوزل
کچینمک ایچون . ایکنجیسی برندن کوجانمش ایکی
مسلمانی خصوصیه ایکی دوستی واقربایی باریشدیر مق ایچون
اوپنجیسی « الحربُ خدعة » حدیث شریفی مانجه محاربه
ده غالب اولق ایچون . لکن بوخصوصلرده جائز
اولان یالانک برحدی اولدیغی کبی ضرورت بولنمسی دخی
شرطدر . اُک سلامتی دیلی یالانہ آلیشدیر مقدر . اما غیبتہ
کلنجه جناب حق قرآن کریمنده « یا ایہا الذین آمنوا
اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثمٌ ولا تجسسوا
ولا یعتب بعضکم بعضاً اُیجب اُحدکم ان یا کل لحم
أخیه میتاً فکرمه ثموه واتقوا الله ان الله توابٌ رحیم »
بوآیه کریمہ ایله جناب حق مؤمن قولرینی سوء ظندن
ودین قردا شلرینک قصور لرینی آرایوب کوزہ تمکدن
وغیبتدن منع بیور بیور . انسانلرک مبتلا اولدیغی غیبتدن
پک چوق صاقیندیر بیور شوپله که اولمش انسانک اتینی

ييمك سور ميسكز ناصلكه آنى سو مزسكز غيبته
انسان اتينى ييمك كې اولديغى بيلوب صاقينكز بيور بيور .
ودخى غيبته ديمك بر مؤمن قوندا شنك حقنده كندينك
بولنمديغى مجلسده آنك حائى وعيب وقصورينى سويامكدن
عبارتدر . وغيبته اوچ قسمدر اولكيسى حرام اولقله برابر
توبه ايله عفو اولاندر ، مثلا غيبته اولنان كيمسه طويما مق
شرطيله غيبته ايدن نادم اولوب (اللهم اغفر لي و لِمَنْ
اغترته) ديمك كې . ايكنجيسى توبه ايله برابر حلالشمكه
محتاج اولاندر . يعنى غيبته ايدن يلان كيمسه دويوب قلبي
قير لمغله حلالشمينجه ياللكز ندامت واستغفار كفايت
ايامز . اوچنجى قسمى كفر در نعوذ بالله تعالى مثلا بر كيمسه
بر كيمسه نى غيبته ايدركن باشقه بريسى ننه لازم غيبته
ايمه ديدكده ، غيبته ايدن كيمسه بوغيبتميدر اولديغى كې
سو بليورم ديمسى كې . چونكه بر كيمسه نك عيب
وقصورينى اولديغى كې سويامك غيبته اولمغله حرامى حلال
اعتقاد ايتمك كفر در . واولديغندن زياده سويامك نيمه ،
واوليانى سويامك بهتان اولوب بونلك هربرى حرامدر .
عن أبي بكر رضي الله عنه عن النبي عليه السلام أنه قال

« الكَذِبُ مُجَانِبُ الْإِيمَانِ وَأَشَدُّ الْبُهْتَانِ » وفي حديث
آخر عن أبي هريرة رضي الله عنه « وأشدُّ البُهْتَانِ شَهَادَةُ
الزُّورِ » يعني بالانك اِك ييوكى بهتاندرا افترا در . بهتانك
اك ييوكيده يالان يره شهادت ايتمكدر . كما قال الله تعالى
« فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ »
وعن عمر بن الخطاب رضي الله عنه أنه قال قال رسول الله

صلى الله عليه وسلم « لَا يَبْلُغُ الْعَبْدُ صَرِيحَ الْإِيمَانِ حَتَّى
يَدَعَ الْمِزَاحَ وَالْكَذِبَ وَيَدَعَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا »
يعنى رسول أكرم صلى الله عليه وسلم ييور ييوركه بر قول
كركك مؤمن درجه سنه بالغ اولز استهزايى يعنى
اكلمه يى ، يالانى ، ولو حقلى اولسه بيله مجادله يى ترك
ايتمكده . والحاصل يالان وغيبندن زياده صاقنمق لازمدر
خصوصيله اور وجلى اولديغى حالده غيبت سويلمك حلالدن
امسك ايدوب حرامله افطار ايلمك كبيدر . ودخى كيمسه نك
عيبنه باقه وتريه سى ايله مأمور اولديغك كيمسه نك
قصورنى آره مه چونكه عيبنى كورينجه سويلمه مك مشكادر
سويلينجه غيبت اولور . دويارسه عداوت قپولرى آجيلير ،

شیطانی سویندر مش ورحمانی کوجاندر مش اولورسن .
ودوستسز واحبابسز قالیرسن قصور سز انسان بولنمدیغندن ،
حضرة عطار ، رحمه الله قصورسز دوست آرایا نلر دوستسز
قالیرلر بیور مشدر . اگر بر کیمسه نك قصورینی آره مدیکک
حاله اکسزین کورورسه ك اول کیمسه نك قصوزینه قرشو
کندی قصورلریکی دو شونوب کندیکی اول کیمسه دن
افضل ظن ایتمه که ، آنک قصورینی اورتمکه موفق اوله سک
ودائما کندی قصور لرینی کوزه تمکاه مشغول اولان کیمسه
غیرک قصورینی کوره مدیکندن ، رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضر تلی « طوبی لمن شغله عیبیه عن عیوب
غیره » بیوروب بوصفته اولان کیمسه لرایکی جهان
سعادتنه نائل اوله جقلرینی مرده لیور . (عالم ایچره بوندن
آرتق عیب اولورمی برکشی ، کندی عیبی وار ایکن ذکر ایده
عیب دیکری) ولیکن اگر بر کیمسه ایله آرقادا شلق
ویا دوستلق ویا اورتا قلق ایده جک اولورسه ك اولزمان
اول کیمسه نك ، دین وناموس وامنیت جهتنده کی حالرینی
وطبیعتلرینی کوزلجه تحقیق ایلیه سن که صکره نادم
ویا متضرر ، ویا خود آنک اخلاقيله متخلق اولیه سک ،

زیرا (الصحة سارقة والطبيعة سارية) انسان دائماً
کوروشوب قنوشدیکی کیمسه لرك خوینی چالدیکی کبی
طبیعتیده اویوز کبی بولاشیر . کما قیل (لا تَسْأَلُ عَنِ الْمَرْءِ
وَإِنظُرْ قَرِينَهُ ، إِنَّ الْمُقَارِنَ بِالْمُقَارِنِ يَقْتَدِي) (فان
كانَ ذا شَرِّ جَنَّبْهُ ، وَسُرْعَةً ، وَإِنْ كَانَ ذا خَيْرٍ فَقَارِنْهُ
تَهْتَدِي) یعنی بر کیمسه نك حالندن صورمه ، کیملر ایله
کوروشدیکنه باق یتر ، انسان کوتی خویلی انساندن همان
اوزاقلا شملی ، ومثلاً محکمه ده شهادة ایچون چاغیر لمدقجه
صقین کیمسه نك حالی کیمسه یه افشا ایلمیه سک که
شرندن قورتولا سک . نتکیم حضرة لقمان علیه السلام ،
اولادینه وصیت مقامنده بیور مش که ، ای اوغولرم
اگر ایکی جهانده سلامت بولمق ایستر سکز ، درت شیدن
ایکیسنی اونودوب وایکیسنی اونوتمیکز شوپله که ،
بر کیمسه یه یامش اولدیغکز ایلیکی وبر کیمسه نك سزه
یامش اولدیغی کوتیلکی اونودیکز ، اما بر کیمسه نك سزه
یامش اولدیغی ایلیکی واولومی اصلاً اونوتمیکز ، بونصیحت
بالجمله نصیحتلری جامع وغایت حکیمانه در . فقط جاهلانه

معامله دن دخی منع ایلمشدر ، شویله کی (یا بُنیَّ لا تکنُ
 مُرّاً فَتُلْفِظُ ، وَلَا تَکُنْ حَلَوّاً فَتُبْتَلَعُ) بیور مشدر .
 یعنی ای اوغولجغزم آجی اولیکز که بر کیمسه نک اغزینه
 کیر مش اولسه کزده تو ، دییه یبانه آتیلیر سکز ، وپک
 طانلیده اولیکز که همان یوتیلیر سکز ، یعنی هر خصوصده
 اعتدال اوزره بولمیسکز رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

حضر تلرینک بیور مش اولدیغی « خیرُ الأُمورِ أَوْسَطُهَا »
 حدیث شریفی هر وجهیله دوستور نافعدر . هر ایشک خیر لیبی
 کند یسنده افراط و تفریط بولمیاندر . یا اخی بر انسان
 بنی آدمک هر نوعیله معامله نک آدا بنی و آدا بنک حدود
 شرعیه سنّی ییلمدکجه آنک ایچون راحت و سلامت پک
 مشکدر . . ودخی دیلی ، مالا یعنی که ، فائده سز سوز لردن
 صاقتمق اهم امور دندر ، رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 حضر تلری « مِنْ حَسَنِ اسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَالًا يَعْنِيهِ »
 بیور مش یعنی بر کیشینک مالا یعنی یی ترک ایلمسی کوزل
 مسلمان اولدیغند ندر . و قلبک قساوتی و بدنک علتی و رزقک
 قاتی و کار و کسبک عدم برکتی انسانک مالا یعنی ایله مشغول

اولسی سببیلہ اولدیغی ، حدیث قدسی ایله مبیندر ، وورد فیه
« یا احمدُ وَاِنَّ اَوَّلَ مَعْصِيَةٍ يَعْمَلُهَا الْعَبْدُ شَبَعُ الْبَطْنِ وَفَتْحُ
الْاَسَانِ بِمَا لَا يَعْنِيهِ وَخَالِطَةُ الْخُلُوقِ بِاَهْوَائِهِمْ » . .
مالا یعنی دنیا و آخرتجه فائده سی اولیان سوز لردن وایشلردن
عبارتدر یوقسه افراد انسانه نصیحت مقامنده بیلمد کلرینی
بیلمد یرمک مالا یعنی اولیوب بلکه عقل ایله لسانک صدقه سیدر .
اما بر مسئله یی اکلا تیرکن اطرافه دقتله باقوب
اوله جه بیان ایتلی که بر تمثیل ایله ایضاح ایدرکن اهل
مجلسدن برینه تعریض ظن اولنوب قلبنی قیرمیه سک چونکه
بر مؤمنک قلبنی ییقمق بیت الله المعظمی ییقمق کبیدر .
یاخی افاده مرام و نصیحت آره سنده سوزی اوزاتمه ملیدر ،
دائما سوزی آجیق و قیصه سویامه لی ، عمومه قارشی اولان
افاده لرده عقول ثلثه یه رعایه ایکی ویا اوچ کره تکرار
جائز ایهده ، خصوصی اولان مکاله ده تکرار ایلمک
مذموم اولدیغی کبی سویلیانک عقلنک خفتنه دلالت ایدر
دیملر ، زیرا خصوصی مباحته ده فهم اولنمیان سوزی
صور مق ممکن اولغله تکراری مالا یعنیدن صا ییلوب

اول مباحثه ده تأثیر و ذوق بولنمز اولور . یا اخی صاقین قیمتی
بیلندیککی یرده جوهر علمی حرف ایلمه چونکه علمی
اسراف ایلدیکک سببیله کنا هکار اولور سک . اکر قبول
ایدیله جکی وفتنه ظهورینه سبب اولیه جغنی ظن ایدرسهک
امر بالمعروف ونهی عن المنکر دیل ایله یاپوب یوقسه
قلبیله امر ونهی ایدرک سکوتی اختیار ایلیه سک . والخاصل
سوزی صرف ابدک باره بی صرف ایلمکدن داهامهم اولغله
صرف ایده جک محل ایله مقدارینی کوزلجه تعیین ایلمزدن
سوز سویلمه که متضرر اولیه سک ، سکوتک طبیعی
وکلامک ضروری اولسون نتکیم بیوکاریمز بیور مشر که
(سوز اینجو در کلام آتوت هان درج ایله درج ایله ،
ترازویه قیوب صاتمه یری کلدکجه خرج ایله) عن ابي هريرة
رضي الله عنه عن النبي عليه السلام انه قال « من كان يؤمنُ
بالله واليوم الآخر فليقل خيراً أو ليصمت » یعنی هرکیم
جناب حقه ، وبعد الموت دیر بلوب محشر کوننده هر سوزندن
وهر ایشندن سوال اید بله چکنه ایمان ابلدی ایلسه

یاخیر لی بر سوز سویله سون ویاسکوت ایلسون . وعن
ابی وائل رضی الله عنه قال سمعت عن النبی علیه السلام
يقول (اکثرُ خطاءِ بنِ آدَمَ فی لسانِه) مألًی انسانک خطا سنک
چوغی دیلنده در . وعن أمة بنت الحکم رضی الله
عنها انها قالت سمعت عن النبی علیه السلام يقول (إن
الرُّجلَ لَیدنو إلى الجنةِ حتى ما یكونُ بینهُ و بینها إلا
قدرُ رُمحٍ فیتکلمُ بالکامةِ فیتباعدُ منها أبعَدَ من
صنعاءَ) مألًی بر مؤمن عمل صالحه دوامیله او قدر جنته
یاقلا شیرکه آنجق آره لری بر مزراق بوی قدر قالیر ،
صکره سویلدیکی بر سوز سببیله بورادن صنعایه قدر
بر مسافه جنتدن اوزا قلاشیر . وعن انس رضی الله عنه انه
قال قال النبی علیه السلام (طوبی لمن أمسک الفضل من
کلامه وأنفق الفضل من ماله) حضرة رسول اکرم ،
دیلی لزو مسز سوز لردن حفظ اید نلره وکفایت مقدار ندن
زیاده اولان مالندن فقرايه ویره نلره ایکی جهان سعادتيله
مرده لیور . وعن ابن عمر رضی الله عنهما ان رسول الله

صلى الله عليه وآله وسلم قال (لا تُكثروا الكلامَ بغيرِ
ذِكْرِ اللهِ تعالى فان كثرةَ الكلامِ بغيرِ ذِكْرِ اللهِ قسوةٌ
القلبِ وإن أبعادَ الناسِ مِنَ اللهِ القلبُ القاسى) مالى اى
أتمم ذکر اللہن غیرى چوق سوز سويلميکز زيرا چوق
سوز قلبه پر کاک کتيرر جناب حقدن اک زياده اوزاق
اولان ، قلبى قاتى اولان کيمسه در . ودخى انسانک
اعضا لرندن اک زياده حفظ ايد لکه أحق لسان اولغله ،
بري اُتدن وبرى کميکن ايکي قلعه ايچنده حبس ايد لمشدر .
تابعين کرامدن وسکوتيله مشهور اولان ربيع بن حثيم نفعنا
الله بعلومه حضر تلى بيور مش که (النطقُ زينٌ
والسکوتُ سلامةٌ ، وإذا نطقتَ فلا تَکنْ مَکثاراً)
(ما إنْ ندمتْ على السُّکوتِ مَرَّةً ، ولقدْ ندمتْ على
الكلامِ مراراً) سوز انسانک زينتى سکوت سلامتيدر
شايد سويليه جک اولورسه ک چوق سويلمه زيرا ، بن سکوت
ايتمکن هيج بر وقت پشيمان اولدم لکن سويلمکن
چوق کره پشيمان اولدم ديمکدر . (کلامک فضه ايسه

سكوتك اولسون ذهب ، كمال اهلى كالاتى سكوتيله بولدى
هب) ديدكارى مشهور ايسه ده ، انسال سكوت حالنده
جناب حقدن غافل اوليه رق خالقك عظمت و قدرتى وقوللرينه
ويردىكى نعمتلرينى دو شونمليدر . اما سب و شتم وقذف دخى
آفات لساند ندر ، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم « سبابُ
المسلم فسوقٌ وقتاله كفرٌ » رواه البخارى ومسلم عن
ابن مسعود ، يعنى مسلمانلرك بر بويله سكوشملى حرام
وفسق اولوب سبب شرعى اولمديغى حالده برى برينك قانى
حلال كوروب ووروشملى كفر در بيورلش . قذفك
معناسى ، اهل ناموس بر كيمسه يه فحش ايله افترا ايتمكدر
يعنى بر ار ككه يازانى وبر قادينه يافاحشه ديبوب محكمه ده
اثبات ايده مديكى حالده حد قذف اوله رق سكسان دكنك
وورولسى لازم كلير ، لسانك آفتى پك چوق اولوب
بو مختصر ده جمله سنى يازمك ممكن اولمديغندن تحفة الشاهان
نام كتابده كوردىكم بر قصه دن حصه آلتق ايچون عيناً
باز بيورم قلب كوزى كور اولميانه كفايت ايدر . (اسكى

زمانده بر پادشاه اوغلی تعلیم و تربیه ایچون بر خواجه یه تسلیم ایلمش بر مدت تعاملد نصکره شهزاده خواجه سنه دیمش که بو اصول اوزره تعلیم و تعلم ایلمکله ایکی جهانک سلامتی بولق اوزون کیده جک بکا بو خصوصده قیصه بر یول کوستره مز میسکز خواجه سی دیمش که اگر ایکی جهانک سعادتنی ایستر سکز دیلکزی محافظه اید یکز . شهزاده همان قاقوب اوپه سنه کیدرک بر دها دنیا کلامنی سویلیوب قلبیله ذکر اللهه مشغول اولمش ، یاران واحبابلری نقدر جهد ایلمش ایسه لرده بوکا دنیا کلامنی سویله ته ممشلر خواجه سیده کند ینک سویلمش اولدیغی نصیحتی اونوتغله بونی دلیردی ظن ایدوب پادشاهه خبر ویرمشلر پادشاه کندی حضورینه کتور دوب هر نه قدر اصرار ایلمش ودر دیکز نه در بزه سویلیکزدیه ابرام ایتمش ایسه ده بر چاره اولیوب دنیا کلامنی سویله ممش ، دوقتور لر معاینه ایلمشلر سه ده بر شی اکلایه ممشلر پادشاه مایوس اولوب دلیر دیکنه حکم ایدرک سرایک بر اوپه سنی کندینه تخصیص و بر خدمتچی